

**Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Правління Національного банку України “Про
внесення змін до Положення про ведення касових операцій у національній
валюті в Україні”**

I. Визначення та аналіз проблеми, яку передбачається розв’язати шляхом державного регулювання

Відповідно до статті 33 Закону України “Про Національний банк України” для забезпечення організації готівкового грошового обігу Національний банк здійснює визначення порядку ведення касових операцій для банків, інших фінансових установ, підприємств і організацій.

На сьогодні діючим нормативно-правовим актом, який визначає порядок ведення касових операцій у національній валюті України суб’єктами господарювання, є Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 № 148 (зі змінами)(далі – Положення).

Підготовка проекту постанови Правління Національного банку України “Про внесення змін до Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні” (далі – зміни до Положення) зумовлена необхідністю приведення нормативно-правового акта у відповідність до вимог законодавства.

Так, Законом України від 14.07.2020 № 786-IX внесено зміни до Податкового кодексу України стосовно спрощення роботи фізичних осіб-підприємців, а саме скасовано ведення книги обліку доходів фізичними особами-підприємцями, які будуть вести облік у довільній формі (паперовій або електронній) шляхом помісячного відображення отриманих доходів.

Законом України від 14.07.2020 № 776-IX внесено зміни, зокрема, до Закону України “Про металобрухт”, якими визначено вимоги до оформлення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом.

Порядок організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків визначено Інструкцією з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2017 року № 29 (зі змінами), до якої постановою Правління Національного банку України від 14.05.2020 № 64 унесено зміни щодо документального оформлення операцій з інкасації коштів.

Таким чином, норми Положення необхідно привести у відповідність до вищезазначених законодавчих актів України.

II. Визначення цілей державного регулювання

Метою розробки змін до Положення є приведення його вимог у відповідність до вимог чинного законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 3122842E6867E65404000000E910000024290000

Дійсний до: 17.07.2021 11:39:41

Національний банк України

В/50-0009/61697

від 01.09.2020 13:25:17

III. Визначення та оцінка всіх альтернативних способів досягнення встановлених цілей з аргументацією переваг обраного способу

Для досягнення цілей державного регулювання Національним банком в проєкті змін до Положення визначено ряд норм, що регламентують діючий порядок ведення суб'єктами господарювання операцій з готівкою.

Альтернативний спосіб досягнення цілей, передбачених у проєкті змін до Положення, можливо реалізувати шляхом скасування оприбуткування готівки та відображення отриманих доходів фізичними особами-підприємцями, невикористання супровідного касового ордеру до сумки з валютними цінностями під час інкасації.

У той же час, у зв'язку з ще значним рівнем готівкових розрахунків та "тіньового" обігу готівки в фінансовій системі України, недостатнім розвитком безготівкових розрахунків, потребою в забезпеченні стабільних надходжень готівки до банківської системи і прискоренні її обігу, передбачений Національним банком спосіб досягнення поставлених цілей державного регулювання в цьому секторі економіки шляхом внесення необхідних змін до відповідного нормативно-правового акту Національного банку є на сьогодні оптимальним.

IV. Опис механізмів і заходів, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта

В основу механізму, що застосований для розв'язання проблем, покладено внесення відповідних змін до Положення.

Так, зокрема, одним з напрямів удосконалення порядку ведення касових операцій є зменшення регуляторного впливу на суб'єктів господарювання, спрощення порядку оприбуткування готівки фізичними особами-підприємцями шляхом відображення готівкових надходжень у довільній формі з помісячним обліком отриманих доходів; уніфікація супровідного документа, що використовується під час інкасації та перевезення валютних цінностей, врахування особливостей оформлення заготівлі металобрухту та операцій з металобрухтом.

У разі затвердження Правлінням Національного банку запропонованого для розгляду проєкту змін до Положення, зміст цього регуляторного акта буде доведено до відома користувачів шляхом офіційного оприлюднення через засоби масової інформації відповідно до законодавства України.

V. Обґрунтування можливості досягнення цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта, оцінка можливості впровадження та виконання вимог регуляторного акта

Практичний досвід застосування в діяльності вимог діючого Положення (протягом його дії), характер публікацій, звернень, запитів щодо роз'яснення

окремих його норм свідчить, що вони в цілому нормально сприймаються і реалізуються відповідними органами державної влади, юридичними і фізичними особами.

Ураховуючи подальшу тенденцію на лібералізацію окремих норм Положення та зменшення регуляторного впливу на суб'єктів господарювання при здійсненні касових операцій, невтручання банків у їх роботу, можна позитивно оцінити перспективу введення та реалізації ними запропонованих змін до цього нормативного акта.

Ризик негативного впливу зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється головним чином змінами до законодавчих актів України, що може призвести до необхідності внесення змін до регуляторного акта.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта

Надання більш широких повноважень та прав суб'єктам господарювання в межах чинного законодавства створює необхідні сприятливі економічні передумови для їх функціонування та розвитку конкурентного середовища на ринку фінансових та банківських послуг.

Розміри кожної вигоди і витрати не можуть мати монетизовану або числову форму вираження, оскільки не підлягають обчисленню з використанням статистичних даних, даних наукових досліджень та соціологічних опитувань.

VII. Обґрунтування запропонованого строку чинності запропонованого регуляторного акта

Вимоги, встановлені змінами до регуляторного акту, діють без зазначення строку.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Для відстеження результативності змін до регуляторного акту планується постійно супроводжувати, вивчати та аналізувати практику застосування норм цього документу, використовуючи звернення, запити, повідомлення, пропозиції, набутий практичний досвід суб'єктів господарювання, органів державної влади та місцевого самоврядування, фізичних осіб, депутатів всіх рівнів, відповідні публікації в засобах масової інформації тощо.

Ураховуючи специфіку запропонованого регуляторного акту, визначити інші показники його результативності неможливо.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватимуться відстеження результативності регуляторного акта в разі його прийняття

Відстеження результативності змін до регуляторного акту, в разі його прийняття, буде здійснюватися згідно з нормативно встановленими вимогами на підставі опрацювання та систематизації інформації, що надходить до Національного банку від суб'єктів господарювання, органів державної влади та місцевого самоврядування, фізичних осіб, депутатів всіх рівнів, контролюючих органів.

Відповідно до статті 10 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національний банк проводить базові, повторні та періодичні відстеження результативності власних регуляторних актів у порядку, визначеному Методикою проведення аналізу впливу регуляторного акта Національного банку України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 14.04.2004 № 471.

Базове відстеження результативності запропонованого регуляторного акта буде проведено до набрання чинності цим документом, а в подальшому здійснюватиметься в рамках відстеження результативності основного регуляторного акта.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО